

Зліва направо: Богдана Процак, голова Союзу Українок; Микола Владзімірський, журналіст, кореспондент газети "Дзвін Севастополя"; доктор Марія Фішер-Слиж, голова програми "Проєкт Крим"; капітан 1-ої ранги Мирослав Мамчак.

Програма "Проєкт Крим"

Відгукаючись на пекучу потребу та ускладнення процесу українського державного будівництва в Криму, в кінці 1997 року КТПУ започаткувало нову програму "Проєкт Крим". Кримський півострів має для України унікальне значення. Ситуація там дуже складна: присутність російської флотії, активність московських політиків, величезна фінансова підтримка Росії, втручання Російської Церкви Московського Патріархату — все це спрямоване на дестабілізацію, приниження України. І хоч Крим територіально належить Українській державі, то українська громада там — безправна меншість. Зусилля Москви в Криму спрямовані передусім на молодь. В Криму є лише одна українська школа 1-8 кл., де російську мову вивчають як предмет, а решта шкіл — російські, деякі з них

мають мішані російсько-українські класи. В Севастополі, наприклад, є чудова сучасна Московська школа, збудована на гроші, подаровані мером м. Москви Лужковим. В цій школі діти (українські громадяни!) вчаться за програмами Російського міністерства освіти, очевидно, всі учні цієї школи пойдуть вчитися до російських університетів! В Криму діють також багаточисленні підготовчі курси до вступу до Військової Академії Санкт-Петербургу та в різні університети Росії. Минулої осені в Севастополі було гучно відкрито філію Московського університету. Вся ця руйнівницька робота спрямована на те, щоб вкрасити нашу талановиту молодь, відірвати її від батьківської землі, поповнити ряди яничарів.

Ось чому ми, в Програмі "Проєкт Крим" КТПУ вважаємо, що найперший пріоритет сьогодні — рятувати українську молодь, тому найголовніше тепер впроваджувати такі програми, які заохочували б молодих виявляти свою українську ідентичність, піднімали б престиж українства. Це — головна мета нашої діяльності. Ось, що ми вже зробили. Вже четвертий рік в Криму проходить "Літературний конкурс" для старших школярів "Ми діти Твої, Україно!" Проведення конкурсу оголошується в пресі та на радіо, про конкурс повідомляють також в школах. Молоді таланти надсилають свої твори до Симферополя, де працює журі. Переможцям надсилають запрошення на свято вручення нагород, яке урочисто відбувається на телевізійній програмі "Наша хата". За чотири роки існування Літературний Конкурс КТПУ розрісся і змужнів, у ньому приймає участь щораз більше дітей, про конкурс знають по школах, готують

ся до нього заздалегідь. Починали ми із однієї категорії — коротка проза, а тепер додали ще дві — поезія та публіцистика. Конкурс виявив непересічні молоді таланти, допоміг молодим українцям заізнатися, з'єднатися, стати громадою. Ось як вважає голова журі Літературного Конкурсу КТПУ Данило Кононенко, головний редактор газети "Кримська світлиця", голова Спілки письменників України в Криму: "...конкурс довів, що в Криму є чимало прекрасних юних талантів, і число їх з кожним роком поповнюється. Ця молодь — це опора нашої національної духовності на теренах зросійщеного Криму". Спонує цей конкурс та видання книжок з творами переможців **д-р Марія Фішер-Слиж**, яка має велике задоволення з такої інвестиції. Вже четвертий рік "Проєкт Крим" КТПУ масово передплачує українські газети та журнали з Галичини та Києва для українських шкіл, будинків культури, педагогічних інститутів, військових частин та інших українських інституцій Криму. В Криму практично неможливо купити українську газету, не можна знайти української книжки, так що програма передплат КТПУ — це єдина можливість для вчителів,

В редакції газети "Кримська світлиця" в Симферополі. Зліва: Данило Кононенко, головний редактор газети, голова Спілки письменників України в Криму, голова журі Літературного конкурсу КТПУ; Маргарета Шпір, координатор програми "Проєкт Крим"; Юнус Кандим, перекладач Шевченка на кримсько-татарську мову; Олександр Польченко, тележурналіст, представник КТПУ в Криму.

Група стипендіатів КТПУ та учнів 53-ї школи після концерту в честь свята проголошення суверенітету України біля фрегату "Гетьман Сагайдачний". Посередині: Ліда Мадоян, представник КТПУ; Лілія Соколенко, директор школи; Маргарета Шпір, координатор програми "Проєкт Крим"; Сергій Соколюк, капітан 2-ї ранги, заступник командира бригади надводних кораблів; Людмила Толкачова, завуч та вчителька української мови.

офіцерів-виховників дати молоді українське слово, дати педагогам зброю знання та інформації. Крім того, масово передплачуючи українські часописи, ми підтримуємо українські публікації, які є в скрутній ситуації. Ось кілька слів Сергія Соколюка, капітана 2-ї ранги, заступника командира бригади надводних кораблів, виховника молоді: "...щира подяка за передплату періодичних вітчизняних видань, які знайомлять нас із новинами, доносять друковане українське слово, бо в Криму і Севастополі це дуже проблематично". Ці слова вдяч-

ности належать передусім добродієві передплат — анонівному спонсоріві, що жертвує поважну суму в ім'я **Анни та Петра Патик.**

Програма "Проєкт Крим" також опікується українськими школами, молодіжними творчими групами. Вже другий рік "Проєкт Крим" взяв на себе благородний обов'язок підтримки українських студентів Криму.

"Впевнені, що це цінне зерно допомоги падає у благородний ґрунт і зростатиме потужними паростками — новою генерацією українців", — написала кореспондент Лідія Степко

свої враження після свята вручення стипендій. Тут КТПУ плідно співпрацює з іншими українськими організаціями діаспори, висловлюємо шану та подяку спів-спонсорам стипендій 2000 року: **Фонд "Поміч Україні" при СС Монреалю та відділи ЛУКЖК св. Йосафата і в Ошаві.**

Раді повідомити, що "Проєкт Крим" цього року започаткував нову амбітну програму: Конкурс рефератів для студентів Військово-Морського Інституту (Морської Академії) на теми української історії та з питань української мови. Назва конкурсу "Ми є. Були. І будемо ми" (І. Багряний). Студенти, майбутні офіцери, вже працюють над своїми творами, ось для прикладу декілька з тем: "Відновлення Української Фльоти в 1918 році", "Козацька тактика морського бою", "Мовна політика царської Росії в Україні", "Мовна політика Советського Союзу в Україні" і т. д. Спонсорує проведення цього Конкурсу **Суспільна Служба Тандер-Бей.**

Тут ще раз виявляємо глибоку вдячність нашим спонсорам, завдяки яким так успішно діють і розвиваються наші програми підтримки української молоді Криму. Дякуємо за глибокий патріотизм та підтримку гасла: "Рятуючи Крим, рятуємо Україну!"

*Маргарета Шпір,
координатор програми*